

Guia docent

2059807 - GH – Geografia humana

Unitat responsable: Universitat Politècnica de Catalunya

Última modificació: 15/01/2025

Unitat que imparteix: 205 - ESEIAAT - Escola Superior d'Enginyeries Industrial i Aeroespacial i Audiovisual de Terrassa - UPC - Campus de Terrassa

Titulació: Diploma Sènior Universitari en Ciència, Tecnologia i Societat

Curs: 2024 - 2025

Crèdits: 5.0

Idiomes: Català

PROFESSORAT

Professorat responsable: Àngels Pérez Mateos (angels.perez@uab.cat)

Altres:

COMPETÈNCIES DE L'ASSIGNATURA

L'assignatura facilita el coneixement per a la comprensió i l'anàlisi de les relacions entre el medi ambient i ésser humà, fomentant una perspectiva crítica i constructiva davant les desigualtats espacials. Les classes s'estructuren en quatre blocs: epistemologia i medi físic, població, assentament i activitat, desenvolupament sostenible. S'aborden entre altres els patrons de distribució a l'espai geogràfic, l'organització del territori i les dinàmiques socials, econòmiques, culturals i polítiques que modelen el paisatge humà, rural i urbà. A diferents escales, s'aborden també els efectes del procés d'urbanització i de les migracions en el marc de la globalització.

PROGRAMA DE L'ASSIGNATURA

1. Sessió 1

Presentació. Geografia Humana
Bloc 1. Escoles de pensament geogràfic
Exercici 1 - El mapa i les coordenades geogràfiques

2. Sessió 2

Medi físic (I). Terra i Geografia Física
Exercici 2 - Climograma

3. Sessió 3

Medi físic (II). Recurs hídric, clima i paisatge vegetal
Exercici 3 - Xarxa hidrogràfica i consum d'aigua

4. Sessió 4

Bloc 2. Població
Exercici 4 - Piràmide de població

5. Sessió 5

Anàlisi demogràfica
Exercici 5 - Indicadors demogràfics

6. Sessió 6

Migracions
Exercici 6 - Composició sociocultural

7. Sessió 7

Bloc 3. La ciutat i les xarxes urbanes

Exercici 7 – Fotografia aèria

8. Sessió 8

El poblament

Exercici 8 – Usos del sòl

9. Sessió 9

Espais productius i paisatges rurals, industrials, terciaris i quaternaris

Exercici 9 – Diagrames de sectors econòmics

10. Visita Exterior

Sortida de camp (1) "Colònia tèxtil: patrimoni i nous usos"

11. Sessió 11

Bloc 4. Planejament urbanístic sostenible - Mobilitat urbana

Exercici 11 – Grafs de temps

12. Sessió 12

Urbanisme ecològic – Espai públic i verd urbà

Exercici 12 – Qualitat urbana

13. Visita Exterior

Sortida de camp (2) "Terrassa: Elements per a la sostenibilitat urbana"

14. Sessió 14

Desenvolupament sostenible - Comerç i consum, global i local

Exercici 14 – Cinema Fòrum

15. Sessió 15

(Des)Equilibri i canvi global – Reptes i Oportunitats per a la Humanitat

Exercici 15 (optatiu): Presentació oral del treball de curs (10') (individual o grupal)

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

Per aprovar l'assignatura és necessària l'assistència a un 80% de les sessions. L'avaluació amb nota s'obté a partir de l'elaboració d'un treball de curs, individual o en grup (2 pers.).

BIBLIOGRAFIA

- AAVV. (2011). *Atlas de historia crítica del siglo XX*. Madrid: Le Monde Diplomatique.
- BAYÉS, Pilarín. (2014). *L'atles de Catalunya. Des dels primers jaciments fins a la Via Catalana*. Barcelona: Edicions 62.
- BLAS, Javier i FARCHY, Jack. (2022). *El mundo está en venta. La cara oculta del negocio de las materias primas*. Barcelona: Península
- BOTEY, Jaume (2014). *El col·lapse del sistema. Bases per a pensar el nou mil·lenni*. Barcelona: Col·legi de Treball Social de Catalunya.
- CARBONELL, Eudald. (2022). *El futur de la Humanitat*. Barcelona: Ara Llibres.
- CHUECA, Fernando. (2022). *Breve historia del Urbanismo*. Madrid: Alianza Editorial. (1ª Ed. 1968).
- HARVEY, David. (2013). *Ciudades Rebeldes. Del Derecho de la ciudad a la revolución urbana*. Ediciones Akal S.A.
- HOBBSAWM, Eric .(1995). *Historia del Siglo XX*. Barcelona: Editorial Crítica. (planes 11-26)
- MARSHALL, Tim. (2021). *Prisioneros de la geografía: Todo lo que hay que saber de política mundial a partir de diez mapas*. Barcelona: Península.
- MÉNDEZ, Ricardo. (2011). *El nuevo mapa geopolítico del mundo*. Valencia: Tirant lo Blanch. (capítol 2.4).
- NEL·LO, Oriol. (2012). *Ordenar el territorio. La experiència de Barcelona y Cataluña*. Valencia: Tirant Humanidades.

OLIVERES, Arcadi i GONZÁLEZ, Itziar. (2015). *La força per canviar les coses*. Barcelona: Angle Editorial.

ORTIZ, Anna. (coord.) (2011). *Visions Geogràfiques del Món*. Bellaterra: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona.

PUYOL, Rafael., ESTÉBANEZ, José y MÉNDEZ, Ricardo. (1992). *Geografía Humana*. 2ª ed. Madrid: Cátedra, 1992.

SOCIETAT CATALANA DE GEOGRAFIA. (2021). *La nova geografia de la Catalunya postcovid*. Barcelona: Societat Catalana de Geografia.

SOLANA, Miguel. (coord.) (2016). *Espacios globales, lugares próximos*. Barcelona: Icària.

Enllaços web:

AGENDA 2030 NACIONS UNIDES: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/>

EUROSTAT: <https://ec.europa.eu/eurostat>

FORUM SOCIAL MUNDIAL: <https://www.economiasolidaria.org/ca/actividades/foro-social-mundial-2024/>

GAPMINDER: <https://www.gapminder.org/>

GLOBAL ATLAS OF ENVIRONMENTAL JUSTICE: <https://ejatlas.org/>

GLOBAL LAND COVER MAP: <https://esa-worldcover.org/en>

GRUPO BANCO MUNDIAL: <https://datos.bancomundial.org/?locale=es>

UNdata: <https://data.un.org/>

INTERNATIONAL LABOUR ORGANIZATION: <https://ilostat.ilo.org/es/>

INSTITUT D'ESTADÍSTICA DE CATALUNYA: <http://www.idescat.cat>

INSTITUT NACIONAL D'ESTADÍSTICA: <http://www.ine.es>

INSTITUT CARTOGRÀFIC I GEOLÒGIC DE CATALUNYA : <https://www.icgc.cat/ca>

MONDE DIPLOMATIQUE : <http://www.monde-diplomatique.es>

NASA'S SOCIOECONOMIC DATA AND APPLICATIONS CENTER: <https://earthdata.nasa.gov/centers/sedac-daac>

OBSERVATORI DEL DEUTE A LA GLOBALITZACIÓ : <https://odq.cat/es/>

OBSERVATORI DE COMPLEXITAT ECONÒMICA (OEC) : <https://oec.world/es>

OECD: <https://www.oecd.org/en.html>

ONU-HÀBITAT : <https://onu-habitat.org/>

PROGRAMA DE NACIONS UNIDES PEL DESENVOLUPAMENT: <https://www.undp.org/es>

RESOURCEWATCH: <https://resourcewatch.org/>

SERVEI CATALÀ DE METEOROLOGIA: <http://www.meteocat.cat>

WORLD INEQUALITY DATABASE: <https://wid.world/>

WORLDPOP: <https://www.worldpop.org/>

WORLD WATCH: <https://worldwatch.news/>

